

Visitationstal i Vaksala kyrka den 12 november 2017

Det är dags att sammanfatta alla intryck från den gångna veckans visitation här i Vaksala församling. Jag vill först tacka för innehållsrika dagar, fyllda med mycket energi, men också av stor generositet och öppenhet i möten och samtal. Jag har känt att det här i församlingen finns en stark vilja att uppfylla ambitionen som finns uttryckt i den vision pastoratet satt upp – om relevans och relationer. Mer om detta snart, men först några ord om visitationens uppgift.

Visitationen är en del av kyrkans tillsyn, men också en påminnelse om att församlingen är en del av ett större sammanhang, av Svenska kyrkan i Uppsala, av Uppsala stift och ytterst av den världsvida kyrkan. Vi hör samman och vi behöver varandra. I Uppsala stift är vi på väg mot en ordning med visitation vart fjärde år. Varannan gång kommer biskopen och varannan gång kontraktsprosten. Senaste visitationerna i Vaksala församling ägde rum 2011, då ärkebiskop Anders Wejryd var på besök och 2005, när dåvarande kontraktsprost Per Anders Sölvin var här.

Denna visitation har förberetts av stiftspedagog Nina Carlsson-Garlöf och Mats Lagergren, den senare även ansvarig notarie under visitationen. Mats kommer att sammanfatta intrycken från besöket i ett protokoll som kommer att tillsändas er för reflektion och fortsatta samtal. Till protokollet kommer även kyrkobokföringsinspektör Anders Grapes kommentarer att bifogas.

Sedan ärkebiskop Anders var här 2011 har en organisatorisk förändring ägt rum, ni ingår sedan 2014 i Uppsala pastorat och är nu en än tydligare del av ett samarbete som påbörjats långt tidigare. Nu har visitationen skett i Vaksala församling, men den har gjorts med utblick över pastoratet. Reflektion måste ständigt pågå kring vad som bör ske lokalt och vad vi gör bäst tillsammans. I samtalet med församlingsrådet förstod jag att ni har funnit er väl tillrätta med den uppgift som ni nu har fått i den nya organisationen. Er uppgift är bl.a. att stötta församlingens gudstjänstliv och verksamheter, och med det starka engagemang ni visar, vill ni vara utgör ett gott stöd för er församlingssherde Lovisa Möller, övriga medarbetare och ytterst för er kyrkoherde Annica Anderbrant.

Mitt intryck är att det fortfarande lever en stark känsla av hembygd här i Vaksala och den tycker jag ni fortsatt ska vårda er om. Den återfinns i den starka gemenskap som återfinns runt var och en av era tre kyrkor. Ni har en organisation med arbetslag knutna till respektive kyrka, men ni har även en tematisk uppdelning med samordnaransvariga för olika verksamheter. Båda dessa delar behövs, men det är värt att fundera kring vad man önskar förstärka. Samtidigt som det är viktigt med förankring och nära gemenskap i gudstjänster och verksamheter, blir det också än mer nödvändigt att utbyta erfarenheter och kunskaper med varandra, både mellan församlingens olika delar, liksom i pastoratet. Människor rör sig lättare mellan kyrkor idag, och söker sig till verksamheter som intresserar dem. Det leder till ökade krav på rörlighet och anpassning av resurser.

Låt mig ta ett par exempel från de här dagarna. I Salabackekyrkan har en grupp ensamkommande flyktingbarn hittat en gemenskap där de känner sig välkomna och trygga och där de får möjlighet att fundera kring sin situation och sin tro. Det är viktiga möten som sker och som ställer stora krav på er som verkar där. De här ungdomarna bor på olika håll i Uppsala och är därför rimligen också hela pastoratets ansvar.

Ett annat exempel är Gränbystaden där det sker ett spännande utvecklingsarbete kring hur vi som kyrka kan arbeta på någon annans domäner. Här har det ända från början funnits ett gemensamt tänkande i pastoratet kring resurser och inriktning. Nu byggs det lägenheter i anslutning till centrumanläggningen och en ny vårdcentral har öppnats, vilket ger ännu fler möjligheter att knyta kontakter som genererar nya möten. Gränbystadens egen ambition är att bli Uppsala andra stadskärna. Varje år passerar 9 miljoner besökare och 1500 personer har sin arbetsplats där, berättade marknadschefen för oss när vi träffade henne. Ni har nu dragit ner på kyrkans lokalyta i Gränbystaden p.g.a. en alltför hög kostnadsnivå, men det betyder inte att ni har dragit ner på era ambitioner. Det finns många kreativa tankar kring hur ni vill arbeta vidare framöver. På denna plats ges det verkligen fantastiska möjligheter att möta människor vi kanske inte annars skulle nå och er närvaro där kan ge dem rum för lugn och eftertanke i en stressig miljö.

Uppsala växer så det knakar och det är i pastoratet på gång ett samarbete kring hur de nyinflyttade ska hälsas välkomna till församlingen. I utbyggnationens spår följer behov på flera plan. Även den i fredags invigda förskolan är ett exempel på pastoratsövergripande samarbete. Det var roligt att se förskolans personal sitta i Vaksala kyrkcentrum förra veckan för att planera verksamheten och höra att de redan har bokat in besök i kyrkan för barnen.

Men det är också imponerande med de kontaktytor som finns här i församlingen genom era tre kyrkor i Årsta, Salabacke och Vaksala med sitt tillhörande kyrkcentrum. Varje vecka möts många människor i olika åldrar här, i era egna lokaler. De möts bl.a. genom alla de kyrkliga handlingar som äger rum i Vaksala kyrka, genom den stora barn- och ungdomsverksamheten i Årstakyrkan och genom konfirmandgrupper, språkcafé, självhjälpsgrupper och sinnesroverksamhet i Salabackekyrkan. Det gläder mig att se bredden i den verksamhet som riktar sig till vuxna, bl.a. genom bibelstudiegrupp, körer, syföreningar, friskvårdsgrupper och mötesplatser som Glädjen och Vardagskraft. Ni är väldigt mycket vardagskyrka, konstaterade ärkebiskop Anders 2011, och det är ni fortfarande 2017. Alla dessa möten som äger rum under veckorna har ett stort värde och bidrar till att bibehålla en kyrklig förankring, den gör kyrkan relevant för människor och den bygger relation. Det gör också den gedigna verksamhet som ni har riktad till barn och ungdomar. Ni har sedan många år träget arbetat upp en god kontakt med förskolor och skolor och det finns ett stort förtroende som det är viktigt att ni förvaltar. Hundratals barn kommer under veckorna, men också till jul- och påskvandringar och förstås till juvelen i kronan, era globalveckor, som visar barnen på att världen är större och att vi har ett gemensamt ansvar, både för varandra och Guds skapelse.

Er ambitionsnivå är även hög när vi ser till gudstjänstfirandet, trots något dalande siffror i deltagande, något som drabbar Svenska kyrkan i stort. Även här arbetar ni med att förstärka relevans och relation. Ni firar söndaglig gudstjänst i alla tre kyrkor, men de har olika profil.

Högmässan här i Vaksala kombineras med månatliga musikgudstjänster med musik från olika genrer. Årstakyrkan firar bl.a. SMÅ och stora-gudstjänster och i Salabacke arbetar man just nu fram en s.k. Salabackemässa. Det är min förhoppning att det också ger utrymme för att ytterligare fördjupa arbetet kring sinnesgudstjänsterna, som är Salabackekyrkans signum. I onsdags kväll firade vi en fantastiskt medryckande kvällsmässa i Salabacke med en fullsatt kyrka, där kören Afro bidrog till den härliga gudstjänsten. Ni har lyckats bra med att knyta ihop kvällsmässan med språkcaféet på eftermiddagen, samtalsgrupp och konfirmander. Alla åldrar var representerade den kvällen och det är också den stora styrkan med vår kyrkas gudstjänst, det är en plats i vårt ålderssegregerade samhälle som fortfarande har den inneboende kraft som kan samla alla generationer.

Efter gudstjänsten var församlingens volontärer särskilt inbjudna, och det samtal som jag föreställt mig skulle ske runt ett bord, blev till ett möte med så många deltagare så vi blev nödgade att ta till mikrofon. Ideella insatser är nödvändiga, vi är i grunden kyrka tillsammans och vi är alla delar av Kristi kropp. Att bidra med kunskaper och erfarenheter som församlingen behöver, ger också den som ger mycket tillbaka, det var några av de tankar som vi delade den kvällen. Att matcha volontärer med olika uppgifter är grannlaga, och inget som sker av sig självt. Det är därför glädjande att församlingen nu sänt tre medarbetare till en vidareutbildning i Ideellt Forums regi. Fortsätt sända deltagare dit. Det krävs ett metodiskt tänk och att fler hjälps åt kring samordningen av volontärarbetet för att kunna ge stöd och uppmuntran till alla som gör viktiga insatser för församlingen.

Som kontraktsprost har jag också som uppgift att besöka kyrkorna och tillse att det är god ordning i sakristiorna och bland de kyrkliga textilerna och inventarierna. Ni kan känna tacksamhet över att ha en ansvarig kyrkvärd, Birgitta Sidbäck, som är engagerad och noggrann och som håller sitt vakande öga över allt detta. Det märks att det finns ett intresse hos alla medarbetare att vårda sig om era vackra miljöer och inventarier, och allt är hållet i gott skick. Inventarierna är digitalt förda i det gemensamma programmet SACER.

Jag vill nu sluta mitt tal där jag började, inför den stora energi och hängivenhet ni visar i uppgiften att vara Kristi kyrka här i Vaksala församling. Ni är brinnande i Anden, och det är gott, men ni får inte bränna ut er. Se till att ibland drar er undan, vila någon gång från alla era vardagssysslor, ta tid för handledning, för utvärdering och eftertanke, men också för att tala tro med varandra. Det står i evangelierna att Jesus drog sig undan ibland för att hämta kraft och han sa åt sina lärjungar att göra detsamma.

Temat för visitationsdagarna har varit församlingsväxt. Växa kan man göra fysiskt genom att bli fler och större, men växer gör vi också genom erfarenhetsutbyte och fördjupning. Vaksala församling växer på båda dessa sätt. Uppsala växer och ni kommer att bli många fler i framtiden, och ni vill arbeta medvetet med relevans och relation. Vi har haft många goda samtal under de här dagarna, och jag vill tacka er alla för den öppenhet och det förtroende ni har visat. Jag tror att all utveckling baseras på tillit. Svenska kyrkans värdeord är öppenhet, närvaro och hopp. Allt detta har jag funnit här i Vaksala församling. Jag önskar er alla Guds rika välsignelse. Sluta aldrig att växa, vi blir aldrig klara, och det är som det ska!

Till sist vill jag, enligt den ordning som traditionen bjuder, lämna ordet fritt för frågor eller synpunkter;

.....

Då avslutar jag visitationen med orden från 1:a Petrusbrevet i denna söndags episteltext;

Nåd och frid åt er i allt rikare mått genom kunskap om Gud och Jesus, vår Herre. Amen.